

Planul de contingență pentru Encefalopatia Spongiformă Bovină

Ediția I

2018

CUPRINS

ABREVIERI

CAPITOLUL I: PREVEDERI GENERALE

CAPITOLUL II: PREVEDERI LEGISLATIVE

CAPITOLUL III: PREVEDERI FINANCIARE

CAPITOLUL IV: LANȚUL DE COMANDĂ ȘI STRUCTURI ADMINISTRATIVE DE COMBATERE A ESB (CNCB-CLCB)

CAPITOLUL V: COOPERAREA ÎNTRE CNCB, CLCB ȘI ALTE AUTORITĂȚI

CAPITOLUL VI: GRUPUL NATIONAL DE EXPERTI PENTRU ESB

CAPITOLUL VII: RESURSE

CAPITOLUL VIII: PROGRAME DE INSTRUIRE A PERSONALULUI

CAPITOLUL IX: PROGRAME DE INFORMARE ȘI DE CONȘTIENTIZARE A POPULAȚIEI ȘI A FACTORILOR DE DECIZIE

CAPITOLUL X: LABORATOARE DE DIAGNOSTIC AL ESB

ANEXE

ABREVIERI:
(Abbreviations)

ESB: *Encefalopatia Spongiformă Bovină*

ANSA: *Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor*

MADRM: *Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului*

MSMPS: *Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale*

DSSV: *Direcția Supraveghere Sanitar Veterinară*

I.P. CRDV: *Instituția Publică Centrul Republican de Diagnostic Veterinar*

LDSA: *Laboratorul de Diagnostic Sănătate Animală*

GNE: *Grupul Național de Experți*

STSA: *Subdiviziuni teritoriale pentru siguranța alimentelor*

APL: *Autoritatea publică locală*

CAER: *Comisia Antiepidemiologică Excepțională Republicană*

UE: *Uniunea Europeană*

LNR: *Laboratorul Național de Referință*

UCD: *Unitatea Centrală de Decizie*

UOC: *Unitatea Operațională Centrală*

UCS: *Unitatea Centrală de Sprijin*

ULD: *Unitatea Locală de Decizie*

UOL: *Unitatea Operațională Locală*

ULS: *Unitatea Locală de Sprijin*

OIE: *Organizația Mondială pentru Sănătate Animală*

FVO: ([*Food and Veterinary Office*](#)) - *Oficiul Alimentar și Veterinar (OAV) din cadrul Direcției generale Sănătate și Consumatori a Comisiei Europene*

CAPITOLUL I: PREVEDERI GENERALE

1.1. Obiective și scop

Prezentul Plan de Contingență stabilește instrucțiunile ce definesc măsurile naționale care se vor implementa în Republica Moldova în cazul unui focar de encefalopatie spongiformă bovină (ESB), în scopul eradicării bolii. Documentul stabilește legislația aplicabilă, autoritățile implicate, competențele și responsabilitățile lor, precum și metodele și procedurile de schimb de informații între părțile implicate în implementarea măsurilor de control.

Planul de contingență trebuie revizuit ori de câte ori este necesar, dar cel puțin la fiecare cinci ani, în temeiul schimbării legislației ori a structurii autorităților competente, precum și a experienței câpătate.

Planul de contingență va fi postat pe site-ul ANSA, pentru un acces rapid.

CAPITOLUL II: PREVEDERI LEGISLATIVE

Baza legală pentru controlul ESB în Republica Moldova, o constituie:

- Legea nr. 221 din 19.10.2007 „Privind activitatea sanitar-veterinară”, publicat: 14.03.2008 în Monitorul Oficial nr. 51-54, art nr: 153;
- Hotărîrea Guvernului nr. 51 din 16.01.2013 „Privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor”, publicat: 22.01.2013 în Monitorul Oficial Nr. 15-17, art Nr: 89;
- Hotărîrea Guvernului nr. 404 din 06.04.2016 „Privind stabilirea măsurilor de control și combatere a anumitor forme transmisibile de encefalopatie spongiformă la animale”, publicat: 15.04.2016 în Monitorul Oficial Nr. 100-105, art Nr: 465;
- Hotărîrea Guvernului nr. 645 din 19.07.2010 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de calculare a despăgubirilor acordate proprietarilor de animale sacrificate, ucise sau altfel afectate în urma lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor, publicat: 27.07.2010 în Monitorul Oficial Nr. 129-130 art Nr: 730;
- Hotărîrea Guvernului nr. 1340 din 04.12.2001 „Cu privire la Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova”, publicat: 11.12.2001 în Monitorul Oficial Nr. 150-151 art Nr: 1387;
- Hotărîrea Guvernului nr. 973 din 15.08.2016 „Cu privire la comisiile antiepidemice excepționale”, publicat : 19.08.2016 în Monitorul Oficial Nr. 265-276 art Nr: 1056;
- Hotărîrea Guvernului nr. 793 din 22.10.2012 pentru aprobarea „Normei sanitar-veterinare privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului”, care transpune parțial Regulamentul (CE) 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004, publicat: 26.10.2012 în Monitorul Oficial Nr. 222-227 art Nr: 855;
- Hotărîrea Guvernului nr. 369 din 12.06.2015 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind protecția animalelor în momentul uciderii, publicat: 19.06.2015 în Monitorul Oficial Nr. 150-159, art Nr: 412;
- Ordinul nr. 34 din 27.02.2006 al MAIA „Cu privire la aprobarea Normei sanitare veterinare privind anunțarea, declararea și notificarea unor boli transmisibile ale animalelor”, publicat : 26.01.2007 în Monitorul Oficial Nr. 010 art Nr: 43 Data intrării în vigoare: 26.01.2007;
- Ordinul nr. 51 din 04.03.2015 al ANSA „ Cu privire la aprobarea Normei sanitar - veterinare privind notificarea internă și declararea oficială a unor boli transmisibile ale animalelor”;
- „Programul acțiunilor strategice de supraveghere, profilaxie și combatere a bolilor la animale, de prevenire a transmiterii bolilor de la animale la om și protecția mediului” este aprobat anual de către Directorul general ANSA.

CAPITOLUL III: PREVEDERI FINANCIARE

Cheltuielile financiare cu plata despăgubirilor, ce se cuvin proprietarilor de animale tăiate, ucise sau altfel afectate în vederea lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor sunt reglementate de H.G. 645/2010 ce stabilește „REGULAMENTUL privind modul de calculare a despăgubirilor acordate proprietarilor de animale sacrificate, ucise sau altfel afectate în urma lichidării focarelor de boli transmisibile ale animalelor”.

Animalele care fac obiectul despăgubirilor trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- Să fie deținute cu respectarea normelor sanitar – veterinar în vigoare;
- Toate animalele din speciile bovine, ovine, caprine, porcine, cabaline, asini și a descendenților obținuți prin încrucișarea acestora, toate exploatațiile (gospodăriile) în care se întrețin sau se manipulează aceste animale, fie fermă, stână, târg, abator, vor fi identificate și înregistrate în Baza de Date a **Sistemului de Identificare și Trasabilitate a Animalelor (SITA)**, ce constituie Registrul de Stat al Animalelor.

Suma pierderii suportate de proprietar prin sacrificarea, uciderea sau afectarea în alt mod a animalului, la data când a avut loc acțiunea de lichidare a focarului de boală, se stabilește de către o comisie de evaluare, constituită din: reprezentantul direcției raionale/municipale pentru agricultură și alimentație, medicul veterinar oficial din cadrul subdiviziunii teritoriale ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, primarul localității sau reprezentantul acestuia, cu participarea proprietarului de animale.

Fondurile bugetare de urgență se asigură pentru:

- a. în cazul acțiunilor de importanță deosebită ce se întreprind pentru lichidarea rapidă a focarelor de boli transmisibile, prin sacrificarea unor animale și prin alte măsuri ce se impun pentru prevenirea difuzării epizootiilor și pentru apărarea sănătății efectivilor de animale;
- b. sacrificarea unor animale și alte măsuri ce se impun pentru prevenirea epizootiilor și apărarea sănătății efectivilor de animale, în cazul acțiunilor de importanță deosebită prevăzute la lit. a) acestui punct;
- c. plata despăgubirilor ce i se cuvin proprietarului pentru animalele ucise;

În situații determinate de urgențe epizootice, conform Legii 1228 din 27.06.1997 despre Regulamentul privind utilizarea mijloacelor Fondului de rezervă al Guvernului, se poate apela la fondul de urgență al Guvernului pentru alocări financiare suplimentare în cadrul Fondului pentru combaterea epizootiilor, destinat lichidării focarelor de boală.

În cazul în care este necesar personal suplimentar pe o perioadă determinată, cheltuielile ocazionate de plata manoperei, diurnei, transportului, cazării, ore suplimentare etc, se va face din Fondul pentru combaterea epizootiilor. Managementul Personalului implicat în controlul bolilor se face la nivelul ANSA;

Costurile cu echipamentele, ustensilele și materialele consumabile pentru intervenții în caz de urgență se face din Fondul pentru combaterea epizootiilor.

Se mai suportă din fondul pentru combaterea epizootiilor următoarele activități:

- ✓ Prelevarea de probe suplimentare în cadrul aplicării măsurilor de control al bolii și transportul acestora la laborator;
- ✓ Sacrificarea, transportul carcaselor, transportul și distrugerea materialelor contaminate;
- ✓ Cheltuielile ocazionate de elaborare a programului de intervenție în situații de necesitate și, în general, toate cheltuielile de pregătire a operațiunilor sunt finanțate din fondurile bugetare destinate serviciilor veterinare pentru activități curente;
- ✓ Costurile privind vaccinarea de urgență (necesitate) a animalelor;
- ✓ Costurile privind operațiunile de curățenie, sanitație, dezinfecție, dezinsecție, deratizare.

CAPITOLUL IV: LANȚUL DE COMANDĂ ȘI STRUCTURI ADMINISTRATIVE DE COMBATERE A ESB (CNCB-CLCB)

4.1. Structuri administrative la nivel central

În cazul evoluției unor epizootii majore, la nivelul Comisiei Antiepidemice Excepționale Republicane se constituie *Centrul Național de Combatere a Bolilor*.

Centrul Național de Combatere a Bolilor (CNCB) are în componență trei unități guvernamentale, după cum urmează:

- ✓ **Unitatea Centrală de Decizie (UCD)**, în această structură intră: Ministerul de Interne, ANSA, MADRM, MSMPS și Ministerul Finanțelor.
- ✓ **Unitatea Operațională Centrală (UOC)** alcătuită din subdiviziuni ale ANSA, cu rol de implementare al deciziilor adoptate în UCD;
- ✓ **Unitatea Centrală de Sprijin (UCS)**, în care intră alte ministere care pot acorda ajutor, în cazul evoluției unor boli majore la animale.

4.2. Lanțul de Comandă

La nivel central (guvernamental), conducatorul Lanțului de Comandă în controlul bolilor la animale este **Viceprim - ministrul**, președintele **Comisiei antiepidemice excepționale republicane**, aprobată prin Hotărârea Guvernului RM nr. 973 din 15.08.2016 „*Cu privire la comisiile antiepidemice excepționale*”, (Publicat: 19.08.2016 în Monitorul Oficial Nr. 265-276 art Nr: 1056).

Adjunctul conducătorului Lanțului de Comandă, în cazul epizootiilor, este Directorul general al ANSA.

Adjunctului Lanțului de comandă i se subordonează activitatea UOC, activitate legiferată prin Ordin al Directorului general al ANSA. Această structură este responsabilă de elaborarea cadrului normativ pentru toate activitățile ce țin de competența autorității sanitar-veterinare competente la nivel central. Tot Directorului general al ANSA i se subordonează activitatea I.P. CRDV, care este responsabil de diagnosticul ESB în laborator.

UCS se subordonează UCD și îndeplinește atribuțiile stabilite de aceasta.

CNCB se convoacă la prima suspiciune a unei boli nou emergente în teritoriu sau la confirmarea ei, care se vor întruni în incinta ANSA.

Directorul general adjunct pe compartimentul sanitar-veterinar este responsabil de convocarea CNCB.

Diagrama Lanțului de Comandă este prezentată în Anexa nr.1

4.3. Atribuțiile CNCB pentru ESB

În conformitate cu prevederile normei sanitare veterinare pentru controlul ESB, sarcinile CNCB sunt următoarele:

- conduce și monitorizează operațiunile centrelor locale de control al bolii;
- definește măsurile de control și combatere a bolii;
- asigură aplicarea promptă și eficientă a măsurilor prevăzute în legislația de control al ESB de către centrele locale de combatere al bolii;
- dispune efectuarea de studii epidemiologice asupra bolii;
- mobilizează personalul și alte resurse la CLCB;
- menține legătura cu IP CRDV;
- menține legătura cu presa și alte mijloace de informare;
- menține legătura cu organele de poliție pentru a asigura aplicarea măsurilor legale specifice.

4.4. Membrii și sarcinile subunităților CNCB

Diagrama CNCB este prezentată în Anexa nr. 2.

4.4.1. Unitatea Centrală de Decizii (UCD)

Este o structură cu rol de decizie, coordonare și control a CNCB și este compusă din reprezentanți ai ministerelor și ai celorlalte instituții publice centrale desemnate în Comisia Antiepidemiologică Excepțională Republicană.

UCD este condusă de un viceprim – ministru.

UCD are următoarele atribuții principale:

- definirea și stabilirea strategiei de control și de combatere a bolilor;

- coordonarea activităților de colaborare dintre autoritățile și instituțiile publice cu atribuții în gestionarea situațiilor de urgență;
- emiterea deciziilor și a instrucțiunilor, în condițiile legii;
- analizarea informațiilor primite din teritoriu și transmise prin intermediul UOC.

4.4.2. Unitatea Operațională Centrală (UOC) (Central Operational Unit)

UOC are următoarele atribuții:

- centralizarea și evaluarea informațiilor primite din teritoriu și transmiterea lor către UCD;
- notificarea internă și internațională a bolii;
- transmiterea către CLCB a deciziilor și a instrucțiunilor emise potrivit legii și urmărirea implementării lor;
- verificarea corectitudinii aplicării măsurilor de control și combatere a bolii de către CLCB;
- colaborarea cu autoritățile și instituțiile publice competente la nivel teritorial cu privire la planificarea măsurilor de control și combatere a bolii;
- colaborarea cu instituțiile din țările limitrofe și din lume în ceea ce privește combaterea bolilor;
- evaluarea experienței a altor state cu privire la combaterea bolilor;
- organizarea și realizarea de întruniri în vederea perfecționării, prin schimburi de experiență, a personalului cu atribuții în controlul și combaterea bolilor;
- asigurarea sprijinului tehnic de specialitate sanitar-veterinar necesar pentru intervenție în focarele de boală, precum și la punctele de frontieră și dispunerea măsurilor necesare conform competențelor;
- alte atribuții legate de controlul și combaterea bolii.

Unitatea Operațională Centrală este condusă de directorul general ANSA. Adjunctul șefului UOC este șeful DSSV din cadrul ANSA.

4.4.2.1. Sarcinile Sefului Direcției Supraveghere Sanitar - Veterinara

- stabilește și pregătește întâlnirile, prezentările și misiunile cu FVO și țările terțe în ceea ce privește boala care evoluează în teren;
- monitorizează evoluția bolii și în alte țări, după cum este necesar;
- se asigură că notificarea internațională inițială este făcută în termen;
- ține legătura cu OIE și țările terțe, după notificarea inițială;
- participă la întâlnirile UCD;
- participă la întâlnirile CNCB;
- consiliază asupra strategiilor și opțiunilor de combatere și control al bolii;
- supervizează și consiliază activitățile în domeniul de ecarisare, dezinfecție și control al mișcărilor;
- consiliază conducerea CNCB asupra evenimentelor semnificative;

- reactualizează periodic rapoartele pentru CNCB și Cabinetul Primului Ministru;
- participă, din partea Guvernului, la conferințele de presă și dă interviuri în media când este necesar;
- se asigură că sunt disponibile resursele de personal și materiale necesare bunei funcționări a CNCB;
- se asigură că bunăstarea personalului implicat în combaterea focarelor este respectată.

4.4.3. Unitatea Centrală de Sprijin

Membri:

- Consultanți și reprezentanți din domenii specifice ale Ministerelor și organizațiilor relevante;
- Personal administrativ suplimentar.

Sarcini:

- Comunicarea efektivă și eficientă cu celelalte părți ale CNCB;
- Administrarea resurselor de la nivelul CNCB.

4.5. Structuri administrative și Lanțul de Comandă la nivel local

La nivel local, prin dispoziții ale Președinților Consiliilor Raionale / Municipale se constituie Centrele Locale de Combatere a Bolilor (CLCB).

În componența CLCB, intră:

- **Unitatea Locală de Decizie (ULD)**. Este condusă de Președintele Consiliului Raional sau Municipal, care îl are ca adjunct pe șeful STSA. În componența ULD mai intră: STSA, direcțiile pentru situații excepționale, inspectoratele teritoriale de Poliție, direcțiile agricole, Agențiile și Inspecțiile ecologice în teritoriu etc.

- **Unitatea Operațională Locală (UOL)**. Este condusă de șeful STSA care are în componență secția pentru sănătatea și bunăstarea animală.

- **Unitatea Locală de Sprijin (ULS)** se află în subordinea reprezentanților Cancelariei de Stat care răspund la comanda Președintelui Consiliului Raional sau Municipal. Din ULS, fac parte primăriile localităților din raion sau municipiu.

Diagrama CLCB este prezentată în Anexa nr. 3.

4.6. Responsabilitățile CLCB

CLCB are următoarele responsabilități generale:

- implementarea strategiei de control și combatere în cazul suspiciunii sau confirmării bolii;

- efectuarea investigației clinice imediate în cazul suspiciunilor de boală, recoltarea și transportarea probelor către laboratorul de diagnostic, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- notificarea suspiciunilor de boală către ANSA, cât mai curând posibil;
- declararea bolii către ULS, după confirmarea acesteia în laborator;
- stabilirea restricțiilor și eliberarea deciziilor de restricție către deținătorii de animale și a informărilor către restul populației;
- stabilirea măsurilor de control al ESB în exploatațiile infectate și anume:
 - a) instituirea de restricții asupra exploatației;
 - b) evaluarea animalelor care fac parte din cohortă ce urmează a fi sacrificate, în vederea compensării;
 - c) abatorizarea animalelor;
 - d) distrugerea cadavrelor rezultate;
 - e) distrugerea furajelor suspecte de contaminare;
 - f) curățarea și dezinsecția incintelor, spațiilor și a echipamentelor folosite;
 - g) deratizarea și dezinsecția;
- analizarea datelor colectate cu ocazia investigațiilor epidemiologice și transmiterea raportului final către ANSA.

CLCB este condus de Președintele Consiliului Raional/Municipal.

În îndeplinirea sarcinilor, el este asistat de către șeful secției sănătate și bunăstare animală din cadrul STSA ale cărui sarcini sunt următoarele:

- Menține lista focarelor de boală;
- În urma luării deciziei în CLCB privind abatorizarea animalelor care fac parte din cohorta animalului pozitiv, transmite ordinul de sacrificare către medicul veterinar oficial;
- Monitorizează procedurile de evaluare a animalelor, uciderea, ecarisarea, curățarea și dezinsecția și repopularea exploatațiilor;
- Monitorizează datele din rapoartele transmise către CLCB de către medicul oficial responsabil de activitățile de eradicare a bolii;
- Emite note de serviciu, când este cazul.

4.6.1. Sarcinile ULD

- stabilește planul de acțiune pentru controlul bolii, în conformitate cu prevederile legale și recomandările primite de la UCD și îl aprobă;
- monitorizează implementarea planului de acțiune;
- stabilește responsabilități pentru membrii ULD, pe sectoare de activitate;
- analizează periodic progresele controlului bolii și eficiența acțiunilor întreprinse, luând măsurile ce se impun în completarea lor.

În exercitarea atribuțiilor de șef al Lanțului de comandă la nivel local, conducătorul ULD emite dispoziții ale Președintelui Consiliului raional/municipal.

4.6.2. Sarcinile UOL

UOL se constituie la nivelul STSA, prin ordin al șefului subdiviziunii și trebuie să cuprindă trei compartimente: **compartimentul epidemiologie, compartimentul aprovizionare cu materiale și compartimentul operativ**, care este constituit din echipele de intervenție în focar.

Compartimentul epidemiologie:

- a. efectuează și evaluează investigațiile epidemiologice în exploatarea afectată și cele de contact;
- b. menține lista focarelor de boală;
- c. stabilește măsurile de control al bolii în exploatarea infectată și anume:
 - instituie restricții asupra exploatarea;
 - evaluează animalele ce urmează a fi ucise în vederea compensării;
 - efectuează curățarea și dezinfectia incintelor, spațiilor și a echipamentelor folosite;

Compartimentul aprovizionare cu materiale:

- asigurarea identificarea personalului de intervenție (medicul veterinar oficial, medic veterinar de liberă practică, evaluatori etc.);
- asigurarea necesarului de materiale de intervenție (echipamente de protecție, dezinfectanți, medii de transport, combustibil etc.);
- aprovizionează personalul de intervenție cu echipamente de protecție, materiale;
- identifică și achiziționează echipamente tehnice dacă este necesar;
- organizează transportul de probe, materiale, personal etc.;
- organizează licitații în vederea achizițiilor de echipamente, materiale etc.;

Compartimentul operativ

- alcătuiește echipele implicate în controlul bolii;
- în urma deciziei a CNCB/CLCB privind uciderea animalelor din exploatarea, alcătuiește echipele operative și le transmite dispoziția de ucidere;
- contractează, din personalul existent la nivelul raionului/municipiului echipele necesare de intervenție în teren și monitorizează procedurile de evaluare a animalelor, ucidere, ecarisare, curățare, dezinfectie;
- monitorizează datele din rapoartele zilnice transmise către CLCB;
- dispune reactualizarea zilnică a listei focarelor, a exploatarea cu specii receptivă și a efectivelor de animale pe specii, sacrificate/ucise și a celor care urmează să fie sacrificate/ucise;
- dispune reactualizarea zilnică a listei focarelor în care au fost efectuate operațiunile de curățenie și dezinfectie;
- aprovizionează cu materiale de intervenție echipele din focar;
- emite proceduri, instrucțiuni, când este cazul.

4.6.2.1. Echipe implicate în controlul ESB de la nivelul UOL

Calculul de persoane este stabilit pentru componența unei singure echipe; numărul de membri din echipă depinde de mărimea exploatației în care sunt aplicate măsurile de control.

Sunt constituite atâtea echipe câte sunt necesare în funcție de mărimea focarului și de necesarul de personal pentru aplicarea măsurilor de control.

a. Comisia de evaluare a animalelor

Au sarcina de a evalua pierderile suferite de proprietar în urma uciderii animalelor în scop de diagnostic, la suspiciune, ori a confirmării bolii.

În componența (Comisiei) echipei de evaluare intră reprezentantul direcției raionale/municipale pentru agricultură și alimentație, medicul veterinar oficial din cadrul STSA, primarul localității sau reprezentantul acestuia.

Echipele sus-mentionate analizează și aprobă valoarea de înlocuire a animalului în funcție de valoarea genetică, zootehnică, de sex, vârstă, greutate, starea fiziologică, categoria de producție, la prețul pieței la data când a avut loc acțiunea de lichidare a focarului de boală, și de valoarea unitară medie calculată pe baza sumei totale a despăgubirii pentru animalele ucise.

b. Echipele de ucidere

În cazul în care uciderea nu se execută cu personal aparținând unor firme specializate, la nivelul UOL se organizează echipe de ucidere alcătuite din personalul identificat de fiecare subdiviziune teritorială ale ANSA, în cadrul Planului de contingență adaptat la nivel raional/municipal.

Personalul care ucide animalele, precum și cel care direcționează și contenționează animalele trebuie să fie instruit conform prevederilor HG nr. 369 din 12.06.2015 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind protecția animalelor în momentul uciderii și să dețină competențe în acest sens.

Componența unei echipe de ucidere este următoarea:

- 1 veterinar care planifică și conduce activitățile de ucidere;
- 1 asistent pentru întocmirea evidențelor animalelor ucise;
- 2-3 persoane pregătite pentru asomarea și uciderea animalelor și care dețin certificat de competență în acest scop;
- 2-4 persoane cu competențe în dirijarea, manipularea și imobilizarea animalelor;
- 4-6 persoane pentru degajarea adăpostului și încărcarea animalelor în mijloacele de transport la fabrica de neutralizare sau la locul de îngropare;

c. Echipa de dezinsecție, dezinfecție și deratizare

În cazul în care dezinsecția, dezinfecția și deratizarea nu se execută cu personal aparținând unor firme specializate, la nivelul UOL se organizează echipe DDD alcătuite din personalul identificat de fiecare STSA, în cadrul Planului de contingență adaptat la nivel raional/municipal.

Componenta unei echipe DDD este următoarea:

- 1-3 persoane specializate în activitățile de DDD;
- 2-3 persoane care să supravegheze funcționalitatea dezinfectoarelor rutiere și să asigure schimbul soluțiilor dezinfectante. Acest personal poate face parte din rândul altor structuri administrative (carabinieri, pompieri, armată etc);

d. Echipa de monitorizare a implementării măsurilor de control

Din această echipă fac parte inspectorii veterinari de la nivelul STSA.

e. Echipa pentru construcția dezinfectoarelor rutiere

Din această echipă fac parte 4-6 persoane din administrația locală parte a CLCB, cu atribuții în situațiile de urgență (carabinieri, pompieri, armată etc.).

f. Echipa pentru investigația epidemiologică și pentru examinarea clinică a efectivelor din zonele de restricție

Din echipa de examinare clinică a animalelor din zonele de restricție fac parte:

- 1-2 veterinari;
- 1 asistent veterinar pentru înregistrarea datelor.

4.6.3. Unitatea Locală de Sprijin

ULS are în componență reprezentanți ai primăriilor comunităților afectate și reprezentanți ai celorlalte structuri implicate în controlul bolii la nivel local.

Sarcina ULS este să asigure personalul auxiliar, materialele, mijloacele și logistica necesare CLCB pentru a-și îndeplini sarcinile.

CAPITOLUL V: COOPERAREA ÎNTRE CNCB, CLCB ȘI ALTE AUTORITĂȚI

Gestionarea, controlul și eradicarea focarelor de boală solicită răspunsul coordonat al ANSA, împreună cu alte autorități și organisme ale statului parte componentă a CNCB ori CLCB.

În funcție de mărimea și extinderea focarului, următorii parteneri operaționali vor fi implicați în cooperarea cu ANSA în activitățile de combatere ca răspuns la confirmarea unui focar.

5.1. Ministere și organizații guvernamentate cu rol cheie

5.1.1. Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) și Agențiile și Inspecțiile ecologice în teritoriu

MADRM este structura administrativă publică pentru protecția și îmbunătățirea mediului în Republica Moldova. La nivel raional/municipal, politica MADRM este implementată prin Agențiile și Inspecțiile ecologice în teritoriu.

Agențiile și Inspecțiile ecologice în teritoriu au rolul cheie de a autoriza activitățile cu impact potențial asupra mediului și de a asigura conformarea cu prevederile legale.

În timpul focarelor de boală, Agențiile și Inspecțiile ecologice în teritoriu vor conlucra cu autoritățile locale veterinare, acordând sprijin pentru minimalizarea impactului pe care îl au activitățile de eradicare a unui focar asupra mediului și vor identifica soluții pentru ecarisarea alternativă, acolo unde metodele de ecarisare convenționale nu pot fi aplicate.

MADRM, Agențiile și Inspecțiile ecologice în teritoriu au următoarele sarcini:

- a) participă la întrunirile CNCB și CLCB, prin reprezentanții lor și la formularea și adoptarea deciziei referitoare la măsurile de aplicare în focarul de boală;
- b) acordă consultanță CNCB și CLCB, în ceea ce privește opțiunile de distrugere a cadavrelor în zona de interes, prin îngropare, sau prin ardere, apoi îngropare;
- c) identifică și aprobă terenurile de pe raza raionului/municipiului care pot servi neutralizării alternative;
- d) stabilește terenuri și suprafețe unde pot fi desfășurate acțiuni de denaturare a dejecțiilor și gunoiului și/sau oricăror alte materiale contaminate;
- e) acolo unde este cazul, execută analiza de risc privind impactul activităților de recuperare a terenurilor folosite pentru îngroparea cadavrelor și deversarea apelor reziduale rezultate în urma combaterii focarului;
- f) consiliază în probleme privind prevenirea poluării în urma operațiunilor de curățare și dezinfecție;
- g) monitorizează impactul pe care îl au activitățile de control al focarelor de boală asupra mediului.
- h) sancționează încălcarea prevederilor legale privind protecția mediului, prevenirea riscurilor și limitarea amenințărilor de ordin ecologic, respectiv poluarea resurselor de apă, a aerului, diminuarea fertilității solului în timpul activității de control al focarelor de boli majore;
- i) controlează activitățile cu impact asupra mediului înconjurător, și aplică sancțiuni contravenționale prevăzute de legislația în domeniul protecției mediului;
- î) urmărește respectarea condițiilor din autorizația de mediu în activitatea de control al focarelor de boli majore.

În timpul evoluției focarelor de boală, Agențiile și Inspecțiile ecologice în teritoriu vor furniza, acolo unde este cazul, persoane de legătură cu nivelele de legătură strategic (ANSA), tactic (CNCB) și operațional (CLCB).

5.1.2. Ministerul Afacerilor Interne (MAI)

Ministrul Afacerilor Interne este parte a CNCB. Structurile lui teritoriale asigură paza obiectivelor și sprijină autoritățile în aplicarea măsurilor de control al ESB. Din Ministerul Afacerilor Interne fac parte:

5.1.2.1. Inspectoratul General de Poliție și Departamentul Trupelor de Carabinieri

Rolul forțelor de poliție și carabinierii în combaterea focarelor de boală este de a menține ordinea publică și de a proteja personalul veterinar în timpul aplicării măsurilor de control, acolo unde proprietarul se opune intervenției. Implicarea este dependentă de severitatea și de natura cerințelor.

Sarcinile forțelor de poliție și ale carabinierilor sunt:

- să participe la întrunirile CNCB/ CLCB, prin reprezentanții lor și la formularea și adoptarea deciziei referitoare la măsurile de aplicare în focarul de boală;
- să conlucreze strâns cu autoritățile locale pentru a controla mișcările de animale și pentru respectarea restricțiilor în zonele de control a bolii, stabilite de CLCB;
- să furnizeze consultanță autorităților veterinare în gestionarea și coordonarea incidentelor majore;
- să supravegheze, în colaborare cu autoritățile locale, respectarea restricțiilor asupra mișcărilor de animale în zonele de protecție și de supraveghere;
- să furnizeze sprijin în urgențe, în mod special la obținerea permisului de acces în exploatații (ferme/curți);
- să participe la instalarea barierelor pe drumurile de acces, acolo unde restricțiile o cer;
- să gestioneze perturbările liniștii publice ce pot apărea la locurile de neutralizare a cadavrelor și de impunere a restricțiilor de mișcare a animalelor;
- să ajute la oprirea și verificarea în trafic a legalității și respectarea prevederilor HG nr. 793 din 22.10.2012 pentru aprobarea „Normei sanitar-veterinare privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului”, care transpune parțial Regulamentul (CE) 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004;
- să participe la supravegherea operațiunilor de neutralizare prin incinerare la fața locului, ca metodă alternativă și ia măsuri pentru a preveni eventualele incendii.

5.1.2.2. Poliția de Frontieră

Rolul Poliției de Frontieră în evoluția focarelor de boli majore este:

- să participe la întrunirile CNCB și CLCB, prin reprezentanții lor și la formularea și adoptarea deciziei referitoare la măsurile efectuate în focarul de boală;
- să controleze, la punctele de trecere ale frontierei de stat, legalitatea și circulația transporturilor de animale susceptibile, precum și mărfurile alimentare interzise din bagajele călătorilor;

5.1.2.3. Serviciul Protecție Civilă și Situații Excepționale (SPC și SE) și Direcțiile raionale/municipale pentru Situații Excepționale

Sarcinile SPC și SE și a structurilor subordonate în controlul bolilor majore sunt următoarele:

- participă la întrunirile CNCB și CLCB, prin reprezentanții lor și la formularea și adoptarea deciziei referitoare la măsurile adoptate în focarul de boală;
- coordonează acțiunile angajaților proprii (DSE, pompieri etc.) implicate în managementul situațiilor de urgență;
- asigură logistica intervenției structurilor proprii și pune la dispoziția altor structuri tehnică, materiale și echipamente, dacă le deține;
- contribuie la construirea și supravegherea filtrelor de dezinfecție rutiere;
- participă la supravegherea operațiunilor de neutralizare prin incinerare la fața locului, ca metodă alternativă și ia măsuri pentru a preîntâmpina eventualele incendii;
- asigură alte operațiuni din categoria “situațiilor de urgență” identificate în cadrul CLCB, ca necesare în controlul bolii.

5.1.3. Consiliile locale și primăriile

Consiliile locale și primăriile sunt parteneri operaționali în răspunsul la focarele de boală, ca unități locale de sprijin. Ele joacă un rol cheie în întărirea și implementarea strategiilor de control al bolii și sunt implicate în accesul rapid la resursele locale (echipamente). Ele joacă, de asemenea, un rol semnificativ în furnizarea de sprijin pentru educarea populației la nivel local.

În timpul unui focar, primăriile locale vor asista UOL cu personal, vehicule, logistică și spații, la solicitarea CLCB. Nivelul asistenței va depinde de circumstanțele locale și de presiunile care pot apărea.

Sarcina primăriilor locale este să:

- colaboreze cu reprezentanți ai poliției locale la instalarea semnelor și panourilor de avertizare pe căile de acces din zonele de protecție și de supraveghere și în jurul fermelor/curților unde boala a fost confirmată;
- participe la evaluarea animalelor, în vederea despăgubirii acestora;
- acorde sprijin, în cazul neutralizării alternative a teritoriului, prin identificarea și punerea la dispoziție a terenurilor pentru incinerare/îngropare;
- pună la dispoziție utilajele și să sprijine cu personal activitățile referitoare la încărcare, săpare, astupare etc. ce se pot ivi în activitatea de neutralizare alternativă;
- colaboreze cu reprezentanți ai poliției locale în sprijinirea activităților de pază a obiectivelor, dacă este cazul.

CAPITOLUL VI: GRUPUL NAȚIONAL DE EXPERȚI PENTRU ESB

6.1. Sarcini ale GNE

GNE reprezintă un organism cu rol consultativ, alcătuit din experți în domeniul legislației naționale și europene privind combaterea bolilor majore.

Experții din GNE pot fi recrutați din rândurile experților privați în combaterea bolilor, ori, dacă acest lucru nu este posibil, din rândul experților din administrația veterinară centrală și de la nivelul raioanelor/municipiilor care au o bogată experiență în controlul bolilor.

GNE se constituie prin Ordin al Directorului general al ANSA și se întrunește ori de câte ori este necesar în timpul evoluției unui focar sau caz, ori în perioada de liniște epidemiologică.

Atribuțiile Grupului Național de Experți:

- Să asigure expertiză în domeniile solicitate și să sprijine autoritatea veterinară centrală în activitățile de pregătire pentru abordarea situațiilor de urgență;
- Să-i consilieze pe Șeful STSA și APL în ceea ce privește conduita de intervenție și metodele de abordare a focarului de boală, în funcție de extinderea acestuia și de realitatea din teren;
- Să-i consilieze pe Șeful STSA și APL cu privire la metodele cele mai potrivite referitoare la ucidere și la eliminarea – neutralizarea cadavrelor;
- Să analizeze datele obținute din investigațiile epidemiologice și să ajute la stabilirea sursei de infecție a bolii.

6.2. Componenta Grupului Național de Experți pentru ESB

În componența GNE intră următorii experți:

- Directorul general adjunct pe compartimentul sanitar-veterinar, ANSA;
- Șeful Direcției Supraveghere Sanitar – Veterinare, ANSA;
- Șeful secției sănătatea și bunăstarea animalelor , ANSA
- Șeful serviciului epidemiologie și situații de criză, ANSA;
- Directorul adjunct al IP CRDV;
- Șeful secției epizootologie și prognozare, IP CRDV;
- Șeful secției serologie și boli prionice, IP CRDV;
- Șef secție recepție probe și morfopatologie, I.P. CRDV;
- Șeful secției sănătate și bunăstarea animalelor din cadrul STSA, unde a fost confirmată boala.

CAPITOLUL VII: RESURSE

7.1. Resurse de personal

În controlul focarelor de boală, este necesară dislocarea rapidă de personal și de echipamente spre CLCB din raionul/municipiul unde evoluează focarul.

La nivelul UOL a CLCB trebuie să se mențină o listă a personalului veterinar și administrativ care poate fi contactat la momentul suspiciunii sau confirmării unui focar de boală.

Lista trebuie să includă tot personalul calificat și experimentat în controlul bolilor, din cadrul raionului/municipiului, cu datele de contact ale fiecăruia.

Subdiviziunile teritoriale ANSA au obligația să înființeze o linie telefonică de sprijin disponibilă pentru public, pentru anunțarea suspiciunilor de boală.

Numărul de persoane care operează în fiecare CLCB, atunci când ESB este confirmată, va fi dictat de numărul de focare.

Personalul CLCB va include:

- personal administrativ de la nivelul raionului și STSA;
- inspectori veterinari oficiali instruiți în managementul situațiilor de urgență din domeniul sanitar veterinar, în cazul apariției ESB;
- medici veterinari de liberă practică împuterniciți, instruiți în diagnosticul bolilor pe specii, cu competențe în ucidere, măsuri de biosecuritate și alte proceduri ce se aplică în zonele de control, operațiunile de control a mișcării animalelor în teritoriu și alte restricții;
- personal tehnic auxiliar la nivelul CLCB, având competențe în diverse operațiuni (exemplu: evaluarea animalelor, ucidere, proceduri DDD care se execută în curțile infectate și operațiuni privitoare la controlul mișcărilor).

În cazul în care se consideră că personalul de la nivelul STSA nu este în număr suficient pentru activitățile de combatere (inspectorii veterinari oficiali și medicii veterinari de liberă practică împuterniciți și personal tehnic ajutător), ANSA va detașa, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, personal suplimentar de specialitate care lucrează în STSA din alte raioane/municipii, ori în alte structuri (medici și personal tehnic din abatoare), care să efectueze activitățile de combatere necesare, în funcție de amploarea evenimentului epidemiologic.

Lista persoanelor de contact responsabile de instituirea CLCB este stipulată în **anexa nr. 4** a prezentului plan de contingență.

7.2. Resurse de echipament și materiale

Haine de protecție, echipament pentru contenția bovinelor, truse de necropsie pentru examinarea *post-mortem* și pentru colectarea probelor pentru diagnostic, echipament pentru uciderea efectivelor, echipamente pentru colectarea probelor de sânge, pentru curățare și dezinfecție, etc. sunt specificate în Manualul operațional pentru intervenția în focarele de ESB, **cap. 18** „Lista materialelor și a echipamentelor necesare în gestionarea focarului”.

La nivel local, CLCB trebuie să aibă acces imediat și să poată procura rapid echipamentele de protecție și facilitățile materiale care să asigure implementarea întregului set de măsuri pentru controlul bolilor.

O parte din aceste echipamente și materiale va fi stocată pentru cazuri de necesitate la nivelul STSA, iar restul trebuie să poată fi achiziționat rapid, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare privind achizițiile din surse publice sau private.

CAPITOLUL VIII: PROGRAME DE INSTRUIRE A PERSONALULUI

Pentru pregătirea reacției la urgențele determinate de evoluția bolilor majore, trebuie organizate de către autoritatea competentă centrală:

- activități de formare a personalului (instruiri, seminarii) privind semnele clinice, investigația epidemiologică și metodele de control al bolilor;
- exerciții de simulare, organizate de una/două ori pe an;
- activități de formare în tehnicile de comunicare, cu scopul de a organiza campanii de sensibilizare privind apariția epizootiilor curente, adresate autorităților, exploataților și medicilor veterinari;
- exerciții de simulare în timp real, în teren, pentru testarea aplicabilității planurilor de contingență elaborate de către autoritatea competentă centrală.

Personalul veterinar implicat în combaterea bolii trebuie instruit periodic, prin sesiuni de instruire în vederea procedurilor de diagnosticare și manipulare în cazul pestei porcine africane și prin exerciții de simulare în timp real și teoretic în sală

La exercițiile de simulare se instruiesc specialiștii veterinari care vor participa nemijlocit la eradicarea focarului de boală și este de preferat ca exercițiile să fie organizate în cooperare cu instituțiile care au atribuții în controlul bolilor.

Exercițiile de simulare și instruirile pot fi organizate la nivel:

- local, pentru instruirea personalului de pe teritoriul unui raion/municipiu;
- regional, pentru instruirea personalului mai multor raioane din aceeași regiune;
- național, pentru instruirea personalului din întreaga țară.

Organizarea exercițiilor naționale și regionale revine în sarcina ANSA, iar a celor locale revine STSA;

Se efectuează instruirii periodice privind sistemul rapid de alertă, analiza de risc privind importul de animale și sistemul de notificare.

Personalul veterinar din LNR trebuie să urmeze, de asemenea, cursuri de instruire periodice sau să participe la teste inter-laboratoare cel puțin o dată pe an.

Personalul veterinar din laborator trebuie să fie instruit cu privire la noile echipamente pentru laboratoare și la testele de diagnostic pentru ESB.

CAPITOLUL IX: PROGRAME DE INFORMARE ȘI DE CONȘTIENTIZARE A POPULAȚIEI ȘI A FACTORILOR DE DECIZIE

Atât în timp de liniște epidemiologică, cât și în perioadele de evoluție a bolii, autoritatea competentă centrală și structurile deconcentrate din teritoriu trebuie să informeze și conștientizeze fermierii, factorii de decizie și publicul prin:

- comunicate de presă privind situația bolilor majore care evoluează în Europa în țările vecine și în lume, în scopul conștientizării și al pregătirii acestora pentru situațiile de urgență generate de evoluția bolilor majore la animale;
- afișarea în locuri publice de material informativ referitor la bolile cele mai probabile de a evolua în teritoriu;
- tipărirea de broșuri informative și răspândirea lor printre fermieri, cu ajutorul medicilor veterinari oficiali, medicilor veterinari de liberă practică împuterniciți și a primăriilor locale;
- anunțuri în media și pe internet;
- ședințe informative publice pentru publicitate intensivă la acutizarea bolii.

Modelele de afișe, dispoziții și anunțuri care vor circula vor fi cele recomandate sau parte a Manualelor Operaționale pentru fiecare boală ori grup de boli asemănătoare.

ANSA trebuie să prevadă în bugetul anual fonduri pentru tipărirea de materiale informative.

În cazul existenței unui risc privind ESB în țară, în țările vecine, ANSA va conlucra cu presa scrisă, posturile de radio și televiziunile locale pentru inițierea unor emisiuni în care să se explice populației ce aspecte trebuie urmărite în evoluția stării de sănătate a bovinelor, în vederea notificării cât mai rapide a suspiciunilor.

În timpul evoluției unor focare de boli majore, ANSA are obligația înființării unei linii telefonice de urgență la nivel central și raional/municipal la care se pot solicita/oferi informații cu privire la boli și evoluția acestora.

Crescătorii vor fi anunțați prin media că vor primi despăgubiri pentru animalele bolnave găsite în exploatații, pentru a stimula anunțarea cazurilor de boală.

În cazul evoluției unor focare de ESB, ANSA va întocmi un raport lunar privind situația internă și internațională a ESB, care va fi distribuit:

- tuturor STSA;
- asociațiilor de crescători de bovine.

CAPITOLUL X: LABORATOARE DE DIAGNOSTIC AL ESB

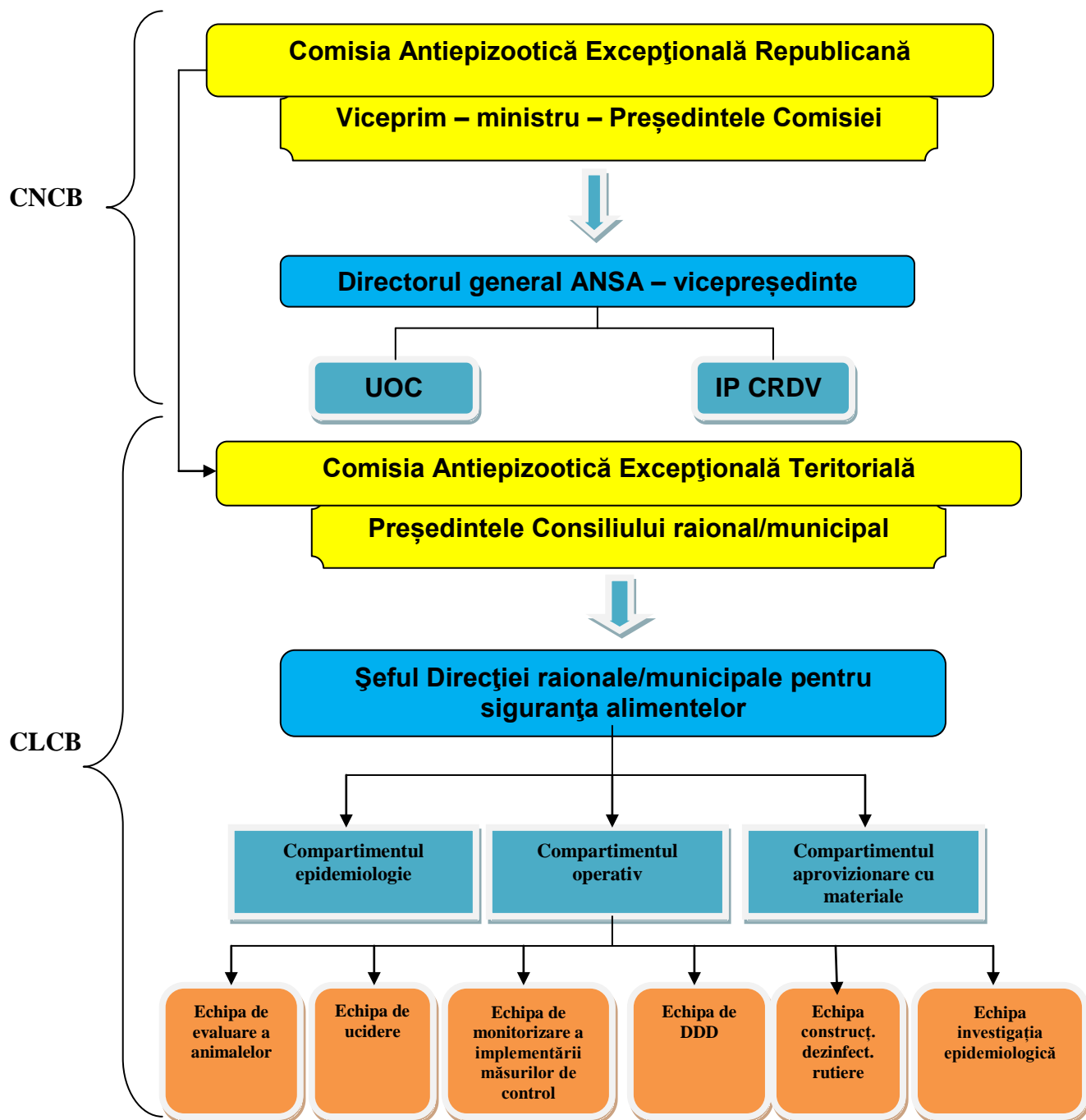
Examenele de laborator pentru diagnosticul ESB se vor efectua de către IP CRDV al Republicii Moldova, situat în Chișinău, str. Murelor 3.

I.P. CRDV asigură colaborarea cu Laboratorul Internațional de Referință pentru ESB, care este Agenția pentru laboratoare veterinare, adresa Woodham Lane, New HawAddlestone, Surrey KT15 3NB, Regatul Unit.

A N E X E:

Anexa nr. 1
la Planul de contingență al
Republicii Moldova pentru
ESB

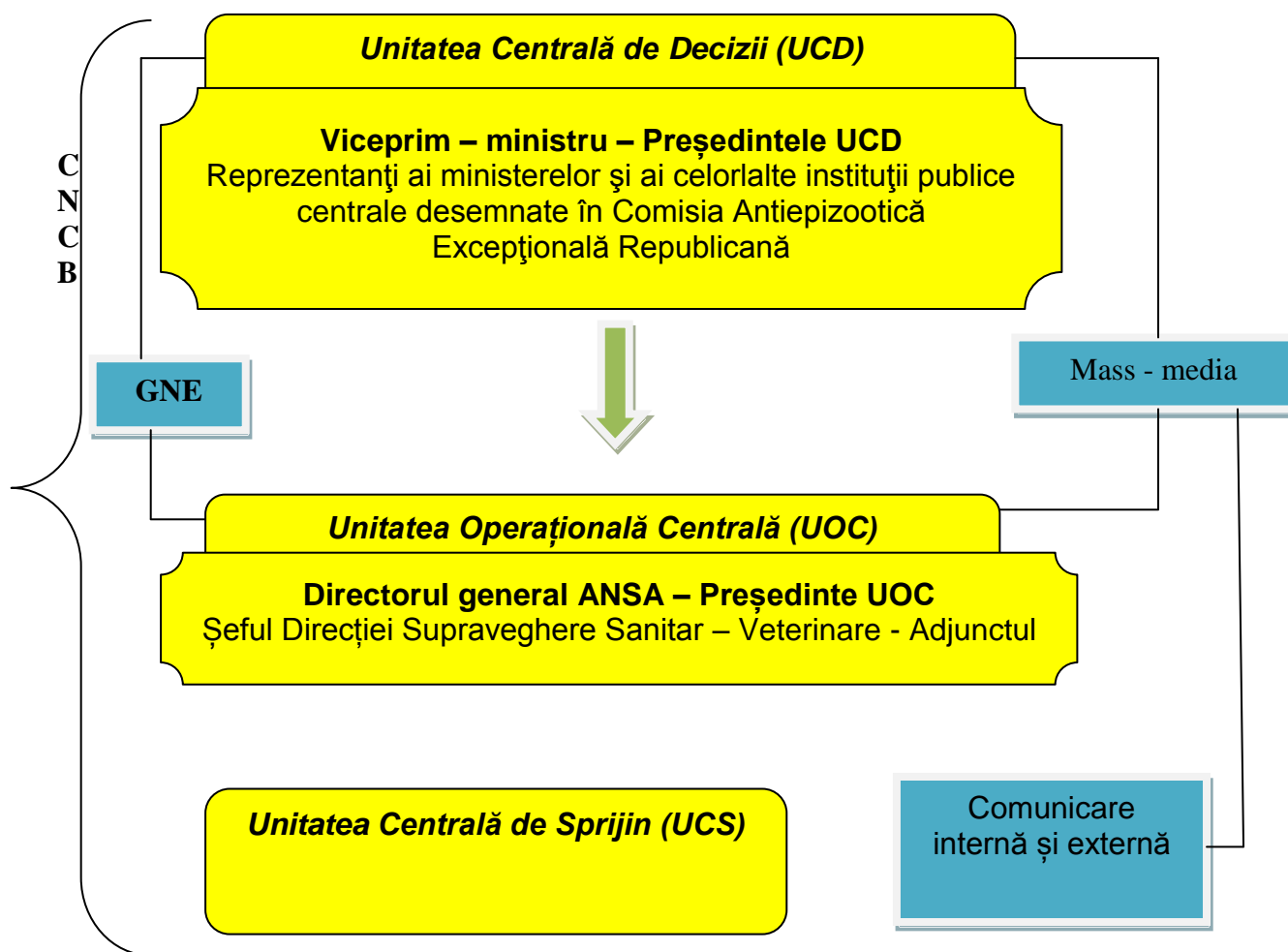
Diagrama Lanțului de Comandă

Notă:

UOC – Unitatea Operațională Centrală
DDD – Dezinfecție, dezinfecție, deratizare

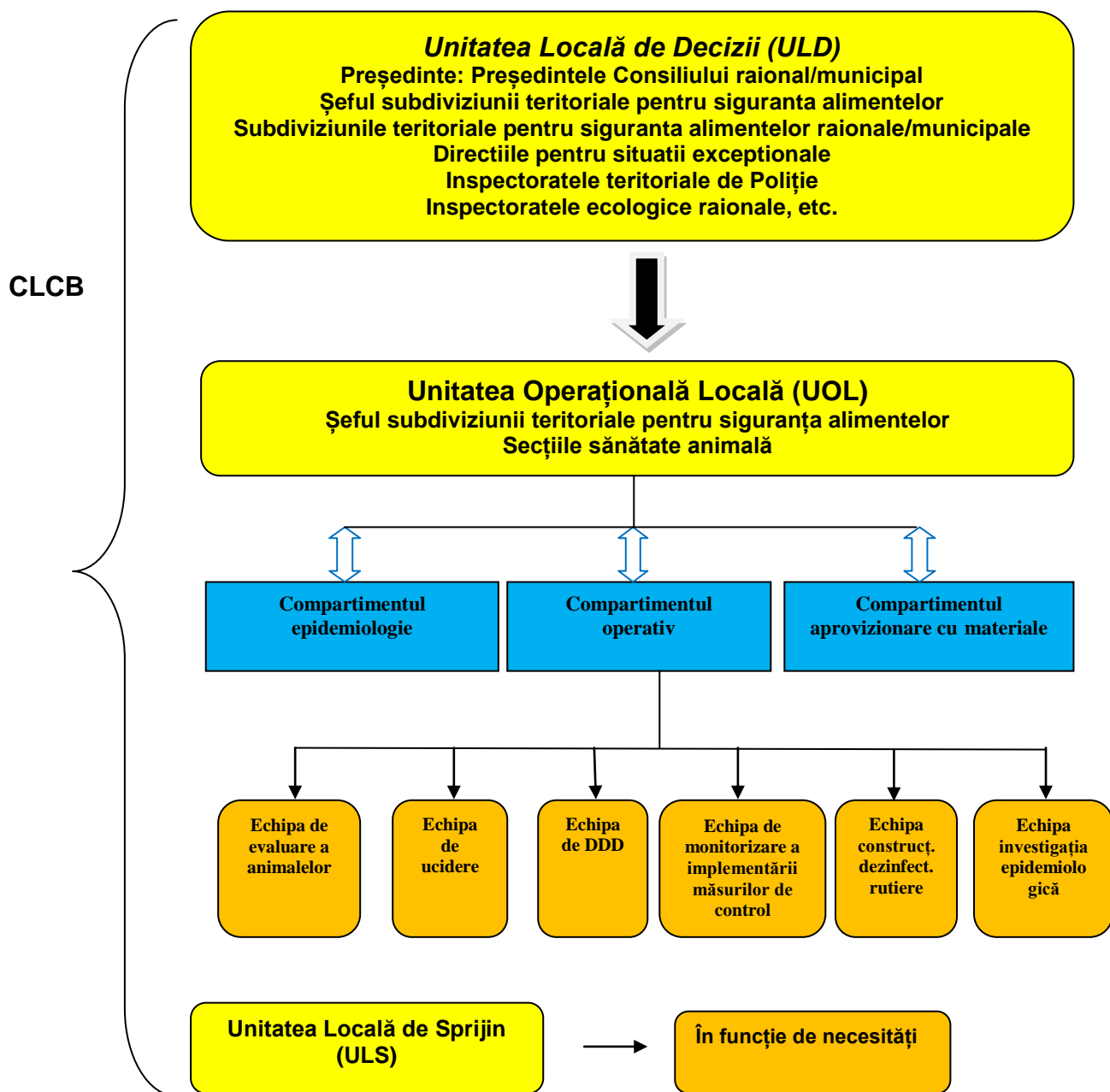
Diagrama Centrului Național de Combatare a Bolii

Notă:

CNCB – Centrul Național de Combatare a Bolii
GNE – Grupul Național de Experti

Diagrama Centrului Local de Combatere a Bolii

Lista UOL din CLCB

Nr.	Denumirea raionului/ municipiului	Șeful Subdiviziunii teritoriale pentru siguranța alimentelor	Telefon de serviciu
1	Anenii Noi	Andronic Petru	0265-22957
2	Basarabeasca	Tarlev Mircea	0297-22576
3	Briceni	Roșca Alexandru	0247-22300
4	Cahul	Maximenco Serghei	0299-41833
5	Cantemir	Secieru Sergiu	0273-23313
6	Călărași	Anghel Tudor	0244-75432
7	Căușeni	Agapii Vitalii	0243-23087
8	Cimișlia	Tristan Evghenie	0241-22859
9	Criuleni	Babenco Serafim (interimar)	0248-20273
10	Dondușeni	Vengher Iuri	0251-21221
11	Drochia	Gajiu Vasile	0252-22474
12	Dubăsari	Spiridonov Alexandru	0248-55280
13	Edineț	Carpovici Cazimir	0246-22108
14	Fălești	Balica Eduard	0259-23761
15	Florești	Prodan Alexandru	0250-22010
16	Glodeni	Maican Vladimir	0249-22176
17	Hâncești	Cojocarum Dumitru	0269-23659
18	Ialoveni	Ursu Grigore	0268-22187
19	Leova	Didilică Timofei (interimar)	0263-25285
20	Nisporeni	Căpăstru Gheorghe	0264-25441
21	Ocița	Cvasnițaia Nadejda	0271-22267
22	Orhei	Lisnic Sergiu	0235-21640
23	Rezina	Botnari Valentin (interimar)	0254-21821
24	Râșcani	Eremciuc Iurie	0256-24751
25	Sângerei	Golban Valeriu	0262-24192
26	Soroca	Moraru Fiodor	0230-23157
27	Strășeni	Glavan Gheorghe (interimar)	0237-22831
28	Șoldănești	Prodan Ghenadie	0272-22439
29	Ștefan Vodă	Titarenco Ștefan	0242-24387
30	Taraclia	Tatarlî Elena	0294-25377
31	Telenești	Andronic Valentin	0258-22166
32	Ungheni	Echim Valeriu	0236-22876
33	Comrat	Tucan Mihail	0298-22518
34	Ciadâr -Lunga	Ianac Vladimir	0291-24053
35	Vulcănești	Ivasenco Valeri	0293-22745
36	Mun. Chișinău	Vengher Roman	022-593-234
37	Mun.Bălți	Postolachi Iurie	0231-29926